

tat i la seva comarca tornen a admetre el caminant, el ciclista, el passejant, amb l'amabilitat de sempre. És l'altra cara del progrés. La bona.

EL PLA DE L'ESTANY

xavi xargay

Incomprensió | Quan els pagesos de la comarca s'angunieaven perquè l'eixutesa s'apropiava dels camps, reclamaven que es portés el patró de Banyoles, sant Martírià, a l'estany. La desfilada era magnífica; els oficis, solemnes; el cerimonial, rigorós i transcendent. En els temps descreguts que vivim, aquesta tradició tel·lúrica sembla haver deixat pas a una desfilada mediàtica, i no del sant patró, sinó de les figures de plata de l'arqueta gòtica de sant Martírià. Des que les varen robar, el 12 de gener de 1980, quan arriba la Festa Major –que no coincideix amb el dia del sant– es parla i es torna a parlar de les figures. S'han anat recuperant a poc a poc, després de contactar amb un senyor belga que semblava saber-ne alguna cosa i pagant-les a preu d'or a certes persones que, imagino, devien tenir clar que estaven en possessió de peces d'art robades. Va ser greu l'espoli; ha estat greu i lenta la recuperació de les peces; i és incomprensible que de tot el procés de

recuperació se'n faci una exposició i es torni a treure a passejar el sant per les pàgines dels diaris i de les teles. Com un famós qualsevol o com un polític a la recerca de quatre vots.

Comprensió | Ja era hora que, després d'haver intentat en alguna ocasió declarar-lo *persona non grata* (simplement per usar amb gràcia els dons del vers i de la ironia), es reconegui, a casa seva, la tasca feta per Salvador Oliva a favor de la llengua catalana. Tot va bé si acaba bé, encara que s'hagi hagut de trigar nou anys: finalment l'escriptor, professor i traductor Salvador Oliva ha rebut el premi Flama de la Llengua Catalana, que atorga la Mesa Cívica de la Llengua Catalana. Si el traductor de Shakespeare al català va rebre el premi personal, el premi institucional va reconèixer l'associació Ei Gent!, pel seu treball pedagògic desenvolupat durant 20 anys. Són dues decisions justes, però en veure-les de bracet vaig tenir la mateixa sensació que quan Richard Serra, Alain Touraine, Zygmunt Bauman, Amin Maaluf i els especialistes en neurobiologia sensorial van compartir premi amb *la Roja* i van ser menys aplaudits i reconeguts que els jovencells que havien unit un país davant el televisor.

Descompressió | El teatre de festa major té un halo especial. Pot ser professional o pot ser *amateur*. Si és *amateur*, cal agrair l'esforç i la dedicació d'unes persones que perden hores de son per fer-nos arribar la màgia de l'espectacle. Tradicionalment, a Banyoles, el teatre de festa major provenia del Cercle de Catò-

lics. Feia riure. Era costumista. No tenia pretensions. Ens ho passàvem bé. Era un grup que havia arrencat amb força i ambició cap a la dècada dels seixanta i havia arribat a representar obres amb una dignitat més que notable. Estalonant aquestes venerables *amateurs*, a la dècada del setanta hi hagué un terratrèmol cultural d'on sorgiren activitats que milloraven moltíssim les propostes del darrer franquisme, sobretot en el món de l'art, però també en els del teatre i la música. Uns joves varen muntar el grup musical Tres Quarts; aquests joves s'han fet grans, han fet aportacions interessants a la vida política, cultural i social del poble, la comarca i el país; i ara, en un d'aquests *revivals* cada vegada més habituals, han dut a terme un espectacle teatral, musical, màgic: *Les cançons de Perduda*. El que dèiem: teatre de festa major fet per *amateurs* en un exercici de descompressió.

LA SELVA

joan domènech

Lloret: concurs de pintura | A Lloret, en els temps caniculars, no tot és soroll i desfilada de turistes cridaners. Hi ha entitats que s'esforcen a dignificar la vila. El Club Marina Casinet, per exemple, va acabar les activitats d'estiu amb el XV Concurs de Pintura Ràpida, que va reunir una trentena llarga de pintors. El jurat, format pels artistes locals Maria A. Comas, Josep M. Barba,

>> *L'arqueta de sant Martírià restaurada, al monestir de Sant Esteve.*

ACN

>> *Les cançons de Perduda, un espectacle teatral, musical i màgic.*

XAVI XARGAY

>> *Una de les pintures del XV Concurs de Pintura Ràpida.*

JOAN DOMÈNECH

Joan Bernat i el galerista Lluís Ferrés, d'Amer, fou presidit pel conegut pintor Lluís Roura. Obtingué el primer premi (1.000 €) Narcís Sala Gascons, un lloretenc que té una llarga trajectòria i ha estat premiat arreu. El segon premi (800 €) fou per a Josep Plaja López, i el tercer (600 €), per a Néstor Sanchiz. Obtingué el premi especial Natura, donat per l'Ajuntament (600 €), Ramon Pujolà Font. L'exposició de les obres demostrà que el nivell assolit va ser, aquesta vegada, notable.

Blanes: 750 aniversari de la carta de franqueses | Blanes commemora aquest any 2010 el 750 aniversari de l'atorgament d'un seguit de privilegis per part del vescomte Guerau de Cabrera i el seu subfeudatari Guillem de Blanes, l'any 1260, als habitants presents i futurs del terme del castell. Amb la carta de franqueses els senyors pretenien consolidar un nucli urbà a la banda de marina del vescomtat i impulsar-lo demogràficament. Aquesta concessió va determinar un creixement de la vila que arribà al seu moment àlgid a final del segle XIV, en què Blanes va esdevenir el principal centre urbà i comercial del vescomtat. La revista mensual *Recull* s'ha fet ressò de l'esdeveniment i, alhora, ha tornat a posar d'actualitat la possibilitat de rehabilitar el que queda del castell dels Cabrera, al costat de l'església parroquial, a fi de dignificar-ne les restes i al mateix temps aconseguir un centre cívic i cultural de més volada que les actuals instal·lacions parroquials que ara s'hi ubiquen.

>> *Escut dels Cabrera a la font gòtica de Blanes.*

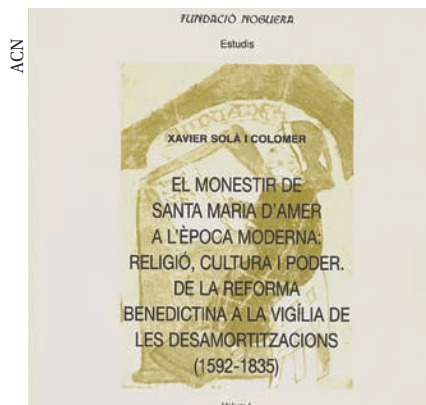
© JOSEP RENALIAS

Amer: llibre sobre el monestir | En el marc històric de la sala capitular de l'antic monestir d'Amer, avui dins del complex sociocultural de Can Boles, el professor de la UdG Xavier Solà va donar a conèixer el resultat d'una intensa recerca que ha fet sobre la història de l'esmentat cenobi, especialment pel que fa al segle XVIII, gràcies, entre altres, a l'ajuda donada per la Fundació Noguera. El treball ha donat lloc a dos volums rics en dades que van ser presentats per l'historiador local Josep Puigdemont i el professor d'art olotí Joan Sala. Tant ells com el mateix autor van passar revista als diversos apartats que l'obra inclou, el detall dels quals va posar de manifest el gran interès d'aquest llibre per entendre l'origen i l'evolució dels amerencs i també per als habitants de la contrada.

LA CERDANYA *erola simon*

Conèixer la Línia Pirineus | Cap a principi dels anys 40, en previsió d'una victòria aliada de la II Guerra Mundial i d'una eventual ocupació motoritzada a través de la frontera franco-espanyola, la dictadura franquista va començar a dissenyar diferents plans de defensa per a les seves fronteres. L'any 1944 es definí amb concreció com havia de ser la fortificació de la frontera pirinenca

>> *Portada del llibre sobre l'antic monestir d'Amer.*

ACN

amb França. L'anomenada posteriorment Línia-P o, en to de mofa, Línia Gutiérrez- s'havia d'estendre des del Mediterrani fins al Cantàbric. La fortificació es va començar a construir l'any 1944, amb batallons de treballadors primer i amb regiments de sapadors més tard, fins que, cap a mitjan dècada dels 50, quan ja s'havia fos l'amenaça invasora, el projecte es va aturar sense que la infraestructura hagués estat mai utilitzada.

Per conèixer el detall d'aquesta fortificació contemporània, el Parc dels Búnquers de Martinet, el Memorial Democràtic de la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Martinet n'han organitzat unes primeres jornades d'estudi.

Exemple de recuperació del patrimoni | El Parc dels Búnquers de Martinet és avui un espai de memòria recuperat i visitable que posa en valor les restes de les construccions defensives situades al terme municipal de Montellà-Martinet. Si bé és cert que el Parc dels Búnquers té el suport institucional i sobretot econòmic del Memorial Democràtic de la Generalitat de Catalunya, també ho és que la recuperació d'aquest espai ha estat possible gràcies a la feina desinteressada de persones inquietes de la comarca que van tenir ganes de saber què eren i per a què servien aquelles construccions de formigó mig amagades entre els boixos dels afores de Martinet. Aquest és un exemple plenament reeixit de recuperació del patrimoni: s'ha trobat, s'ha

>> *Els alcaldes signant la creació de Pirineus Territori de Memòria.*

ACN